

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

УДК 378.015.31:78

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14836587>

Творче самовираження, імідж та естетичні смаки майбутніх учителів музичного мистецтва

Рибалко Людмила Сергіївна

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, м. Харків, вул. Алчевських, 29, <https://orcid.org/0000-0003-1262-8551>

Ху Цзяньдань

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди, м. Харків, вул. Алчевських, 29, <https://orcid.org/0009-0008-1707-7473>

Прийнято: 19.01.2025 | Опубліковано: 29.01.2025

*Анотація. Мета статті полягає в розкритті зв'язків між творчим самовираженням, іміджем, естетичними смаками особистості та вокальною підготовкою майбутніх учителів музичного мистецтва для підвищення якості вищої музичної освіти. Для досягнення поставленої мети було використано такі **методи** дослідження: аналіз та синтез, порівняння, узагальнення та трандукція. **Результати** дослідження свідчать про різні підходи до визначення поняття «творче самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва». У китайських наукових джерелах нерідко застосовується поняття «творче мислення вчителів музики», «інноваційні здібності вчителя музики» замість*

терміну «творче самовираження вчителя музичного мистецтва», «готовність учителів музичного мистецтва до творчого самовираження в професійній діяльності». Українські вчені виокремлюють складові іміджу вчителя музики, як-от: професійність, креативність, інтелект, педагогічна творчість, такт, харизма, авторитет, ерудиція, духовність, ціннісні орієнтації. Визначено поняття «естетичні смаки майбутніх учителів музичного мистецтва» як здатність особистості виявляти красиве й неповторне в музичних творах, уявляти довершеність творчого самовираження в професійній діяльності, створювати власний імідж засобами музичного мистецтва. У висновках зазначено, що інтеграційні процеси у музично-педагогічній сфері сприяють розкриттю творчого потенціалу учасників освітнього процесу, сприйняттю та відтворенню музичних творів, жанрів, стилів на високому естетичному рівні. Зазначено про доцільність поєднання вокальної підготовки з педагогікою та педагогічною майстерністю. Окреслено шляхи творчого самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва, як-от: техніки навчання диханню, звукоутворення, постановки голосу, педагогічні технології, неформальна освіта, індивідуальна та групова робота, виконання пісні «Під срібним місячним сяйвом». Перспективним є використання медіа та інновацій у вокальній підготовці здобувачів вищої освіти.

Ключові слова: *музичне мистецтво, творчість, самовираження, учитель, естетичний ідеал, методи навчання вокалу, інновації в музичній освіті.*

Creative Self-Expression, Image, and Aesthetic Tastes of Future Music Art Teachers

Rybalko Liudmyla Serhiivna

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Educology and Innovative Pedagogy at H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv, Alchevskykh Street, 29, <https://orcid.org/0000-0003-1262-8551>

Hu Jiandan

A postgraduate student of the third (educational and scientific) level of higher education at the Department of Educology and Innovative Pedagogy at H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv, Alchevskykh Street, 29, <https://orcid.org/0009-0008-1707-7473>

***Annotation.** The purpose of the article is to explore the connections between creative self-expression, image, aesthetic tastes, and vocal training of future music teachers to improve the quality of higher music education. To achieve this **goal**, the following **research methods** were used: analysis and synthesis, comparison, generalization, and transduction. **The study results** reveal various approaches to defining the concept of "creative self-expression of future music teachers." Chinese scientific sources often use terms such as "creative thinking of music teachers" and "innovative abilities of music teachers" instead of "creative self-expression of music teachers" or "readiness of music teachers for creative self-expression in professional activity." Ukrainian researchers highlight the components of a music teacher's image, including professionalism, creativity, intellect, pedagogical creativity, tact, charisma, authority, erudition, spirituality, and value orientations. The concept of "aesthetic tastes of future music teachers" is defined as the ability of an individual to recognize beauty and uniqueness in musical works, imagine the perfection of creative self-expression in professional activity, and create their own image through musical art. **The conclusions** emphasize that integration processes in the music-pedagogical field promote the development of the creative potential of educational process participants, as well as the perception and reproduction of musical works, genres, and styles at a high aesthetic level. The importance of combining vocal training with pedagogy and pedagogical mastery is noted. The article outlines ways of fostering creative self-expression among future music teachers, including techniques for teaching breathing, sound production, voice setting, pedagogical technologies, non-formal education, individual and group work, and performing the song "Under the Silver Moonlight."*

The use of media and innovations in the vocal training of higher education students is identified as a promising area for development.

Keywords: *musical art, creativity, self-expression, teacher, aesthetic ideal, vocal teaching methods, innovations in music education.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Вокальна підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва відіграє важливу роль у розвитку музичних талантів, вона не лише формує мистецькі здібності студентів, але й закладає основи їхнього творчого самовираження. Із посиленням тенденції до інтернаціоналізації викладання вокалу стикається з багатьма проблемами, що заважають формуванню творчого самовираження, іміджу та естетичних смаків майбутніх учителів музичного мистецтва. Традиційна система навчання не виправдовує мету і завдання вищої музичної школи, методика викладання фахових дисциплін недостатньо реалізує сучасні педагогічні технології, цифрові засоби, мультимедіа в освітньому процесі.

Процеси інтеграції у вищій освіті є одним з альтернативних варіантів посилення ефективності вокальної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Поєднання творчого самовираження, іміджу та естетичних смаків майбутніх учителів музичного мистецтва спрямоване на розвиток гармонійної особистості, її духовного, естетичного, морального світу. Конкурентоздатний учитель музичного мистецтва має високий творчий потенціал, уміє виражати свої почуття та емоції засобами музичного мистецтва, його визнають інші учасники освітнього процесу, бо він має неперевершений як внутрішній світ, так й зовнішнє публічне представлення. Заклади вищої освіти намагаються створювати умови для творчого самовираження здобувачів вищої освіти, адаптувати їх до викликів і ризиків у музично-педагогічній діяльності, урахувати індивідуальні особливості та реальні навчальні можливості,

запроваджуючи диверсифіковані моделі навчання, поглиблювати аналіз музичних творів, щоб відчувати емоції та ідеї, закладені в них.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дотичними до теми дослідження є педагогічні умови, виокремлені в наукових працях учених С. Лупаренко, О. Павленка, М. Суходолової [8; 9; 12]. Узагальнюючи матеріал слід зазначити про те, що вчені вбачають необхідність у створенні особливої атмосфери активізації творчого потенціалу майбутніх учителів музики, в тому числі завдяки інформаційно-комунікаційним технологіям. Однак, не розглядаються можливості формування професійного іміджу та естетичних смаків як мети і результату творчого самовираження майбутніх учителів музики. Заслужують на увагу потреби формування креативності майбутніх учителів музичного мистецтва, бо копіювання недостатньо для самопрезентації в музично-педагогічній діяльності. Учитель музичного мистецтва є творчою людиною, бо він пов'язаний з чудовим світом музики, де почуття, емоції, події передаються голосовою культурою, сценічними образами, уявою та імпровізацією.

Як свідчать результати аналізу наукових праць [16; 19; 20], майбутні вчителі музичного мистецтва недостатньо залучаються до самостійної пошукової діяльності в навчальному середовищі закладів вищої освіти. Відсутність повноцінного досвіду творчої діяльності негативно впливає на працевлаштування випускників вищої музичної школи.

На підставі результатів аналізу проведених досліджень [2-5] з'ясовано те, що в теорії і практиці вищої музичної школи бракує порівняльної характеристики творчого самовираження, іміджу та естетичних смаки майбутніх учителів музичного мистецтва українській та китайській літературі. Виявлення схожості й відмінностей у поняттях, явищах, діях складає новизну будь-якого дослідження та є корисним для запозичення кращого досвіду.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. У науковій літературі по окремо наводиться інформація про творче самовираження, імідж,

естетичні смаки майбутніх учителів музичного мистецтва, вокальну підготовку, однак недостатньо розкриті зв'язки між цими поняттями, а це завадило розробці шляхів творчого самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва в освітньому процесі закладів вищої освіти. Потенційним внеском у педагогічну теорію та практику є виявлення логіко-змістовних зв'язків між дефініціями «творче самовираження», «імідж», «естетичні смаки майбутніх учителів музичного мистецтва», «вокальна підготовка», що дає змогу розглядати творче самовираження майбутніх працівників музично-педагогічної сфери як інтегровану особистісну якість. Розкриття суті творчого самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва сприяє поглибленню дослідженню суттєвих ознак, як провідних, так і додаткових. З'ясування впливу творчого самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва на імідж та естетичні смаки розширює природу ресурсних можливостей людини на засадах цілісності та гармонії. Пропозиції щодо додаткових шляхів творчого самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва під час навчання вокалу в закладах вищої освіти сприяють оновленню змісту, форм і методів професійної підготовки зазначених фахівців.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті – розкриття зв'язків між творчим самовираженням, іміджем, естетичними смаками особистості та вокальною підготовкою майбутніх учителів музичного мистецтва для підвищення якості вищої музичної освіти.

1. Розкрити суть творчого самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва.
2. З'ясувати вплив творчого самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва на імідж та естетичні смаки.
3. Запропонувати шляхи творчого самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва під час навчання вокалу в закладах вищої освіти

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням здобутих наукових результатів. У науковій літературі існують різні підходи

до тлумачення понять «творче самовизначення вчителя музичного мистецтва», «готовність учителів музичного мистецтва до творчого самовираження в професійній діяльності». У науковій праці С. Лупаренко [8] творче самовираження вчителя музичного мистецтва розглядається як процес розкриття творчого потенціалу особистості завдяки інтеграції академічного навчання з музичною практикою, створенню умов та підтримки розвитку музичних та співочих талантів молоді, заохочуванню міжкультурної взаємодії в освітньому просторі закладів вищої освіти. Дослідники Т. Потапчук, Л. Сverdлюк, Я. Сverdлюк [10] подають у наукових розвідках як здатність працівників музично-педагогічної сфери до музичної інтерпретації, створення композиції та аранжування, експерименту та інновацій, творчої педагогіки.

У дослідженні Ло Юаньвень, Л. Рибалко [7] наведено результати наукового пошуку, унаслідок якого розкрита суть готовності музично-педагогічних працівників до творчого самовираження в освітньому процесі як цілісне інтегроване новоутворення особистості, здатної до професійного саморозвитку та самовдосконалення, засвоєння фахових і педагогічних знань і вмінь, визначених у конкретних освітніх програмах, аналізу та рефлексії для виявлення і подолання бар'єрів самотворення. Зауважимо про те, що дослідники додали до пошуку ще й засоби естрадного мистецтва, розкрили їх потенційні можливості для професійного зростання вчителів музичного мистецтва. Позитивним є те, що готовність особистості як риса характеру та набутого досвіду забезпечує успіх у професійній діяльності. На наш погляд, такий феномен має певну «родзинку» як креативність, яка є важливою для розвитку музичних здібностей на творчому рівні. Нині недостатньо передавати лише досвід, знання та вміння, емоції, ідеї здобувачам різного рівня освіти, котрі зацікавлені музикою та співами, потрібно навчити їх «креативити». Такий підхід допомагає в майбутньому знайти себе у вирії непростого працевлаштування музично-педагогічних працівників.

Відзначимо певні розбіжності в термінології з обраної проблеми в українській та китайській літературі. У китайських наукових джерелах нерідко застосовується поняття «творче мислення вчителів музики», «інноваційні здібності вчителя музики» замість терміну «творче самовираження вчителя музичного мистецтва», «готовність учителів музичного мистецтва до творчого самовираження в професійній діяльності». Однак, це не заважає науці та дослідженням, оскільки наповнюваність змісту цих понять є дотичною.

Завдяки творчому самовираженню музично-педагогічний працівник формує власний імідж через музику, її засоби виконання, композиції, аранжування, підбір репертуару, методи викладання. Поглиблене пізнання себе в музиці та творчості, оригінальність виконання музичних творів, ініціативність у професійній діяльності, лідерство та харизма створюють імідж музиканта, співака, учителя музичного мистецтва, організатора концертів та інших музичних заходів для різних уподобань глядачів. Творче самовираження відомих музикантів, співаків, учителів викликає інтерес до персони та шляхів самореалізації в професійній діяльності, повагу до професіоналів, котрі мають високі досягнення і подолали перешкоди на життєвому шляху. Позитивний імідж таких людей викликає в майбутніх учителів музичного мистецтва бажання спілкуватися з ними, наслідувати, бути кращими та конкурентноздатними.

Як свідчать результати аналізу наукових праць [1-7] імідж учителя музичного мистецтва (незалежно від спеціальності) містить такі ознаки, як-от: професійність (відбивається в загальних і фахових компетентностях відповідних освітніх програм), креативність (нове бачення задуму, виконання, створення музичних творів), емоційна виразність (передача змісту музичних творів не лише музикою, але й емоціями), комунікабельність (комунікації і спілкування з широким загалом шанувальників), авторитет (визнання таланту й популярності з боку колег, учнів, пересічних людей). Іміджу учителя музики – це комплекс особистісних, професійних та комунікативних характеристик, які формують враження про його талант і творчі здібності. Безумовно, імідж впливає на

мотивацію здобувачів різного рівня освіти, їхнє бажання навчатися та створює атмосферу творчості і співтворчості в аудиторії.

Думка вченої М. Сухолової ємніше розкриває зв'язок між творчим самовираженням та іміджем музично-педагогічних працівників, яка вважає, що «вокально-виконавський артистизм – це вищий рівень мистецької зрілості співака, який проявляється в єдності сформованих музично-інтелектуальних, вокально-технологічних і творчо-комунікативних властивостей, здатності до художньо-цільової, емоційно-вольової саморегуляції, що в сукупності забезпечує впливовість вокаліста на слухачів у донесенні до них художньо-образного смислу виконуваного твору, що у підсумку зумовлює потужній вплив на формування сценічного іміджу виконавця-вокаліста» [12, с. 113]. Авторка приділяє увагу харизмі як складової артистизму вокаліста, завдяки якій він реалізує творчий потенціал, наприклад, на заняттях сценічної мови, акторської майстерності, сольного співу, педагогічної майстерності.

Дослідниця К. Русняк характеризує особистісно-професійні якості вчителя музичного мистецтва, як-от: авторитет, імідж, педагогічна творчість, такт. На її думку, «імідж це певний образ учителя, виражений ходом, жестами, мімікою, одягом, зачіскою та внутрішніми якостями такими, як: інтелект, ерудиція, духовність» [11, с. 109]. До переліченого авторка додає стиль роботи вчителя музичного мистецтва, називає його візитівкою педагога. Це такий індивідуальний «почерк» учителя – його бачення та переконання, характер, досвід, професійна майстерність, харизма, особливі толерантні комунікації, гармонійні відносини з оточуючими та краса в усіх виявах тощо.

Чжан Яюй [17] розглядає професійний імідж фахівців хорового диригування з позиції аксіологічних вимірів освітнього простору: ціннісні орієнтації, музично-естетичні ідеали, духовні моральні якості. Саме ціннісні орієнтації, на думку автора статті, завершають ієрархію свідомості та складають основу внутрішньої переконаності та переживання людини. Завдяки їм вона

усвідомлює, пізнає, розширює індивідуальний професійний досвід, визначає пріоритети та соціальні взаємодії.

Естетичні смаки майбутніх учителів музики розглядаємо як здатність особистості виявляти красиве й неповторне в музичних творах, уявляти довершеність творчого самовираження в професійній діяльності, створювати власний імідж засобами музичного мистецтва. У кожної людини є уподобання, наприклад, до класичної музики, сучасної музики, комусь подобається джаз, популярна музика. Безумовно, це сукупність знань і вмінь про те, як сприймати музичні твори, жанри, стилі, а також оцінювати якість виконання музи та співу. Естетичні смаки формуються завдяки здатності розрізняти в музиці всі її елементи, вміння слухати, схильність до інтерпретації музичних творів у власному форматі. Вони впливають на творче самовираження учителя музичного мистецтва. Від естетичних смаків залежить імідж учителя, бо манери спілкуватися, одягатися, співпрацювати з партнерами викликають увагу та інтерес іншої людини до вчителя, складається враження про нього [18].

Дотичним є поняття «естетичної культура вчителя музичного мистецтва», котре визначається ученою М. Вишневецькою «як інтегративна якість високорозвиненої особистості, що дозволяє їй повноцінно взаємодіяти із прекрасним: сприймати, усвідомлювати, оцінювати та примножувати» [1, с. 5].

На основі результатів аналізу наукової літератури [16-20], розкриємо шляхи творчого самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва.

У дослідженні покладено стратегії виховання та самовдосконалення творчого мислення майбутніх учителів музичного мистецтва, запропоновані Сяо Інцюнь [13].

1. Спрямувати здобувачів вищої освіти аналізувати музичні характеристики творів для стимулювання внутрішніх емоцій. Під час співу та викладання вокальної музики різні музичні твори мають різні характеристики з точки зору музичної структури, ладу, мелодії. Аналіз музичних творів активізує творче мислення, допомагає з'ясувати творчий задум автора за

характеристиками будови музичної форми, мелодії та ладу, інноваційний метод співу та зміст на основі його власних здібностей до співу. Наприклад, під час розучування пісні «Під срібним місячним сяйвом» для того, щоб краще відобразити в цьому музичному творі характерні риси одно-триголосного, розривно-акордового супроводу, необхідно провести повний аналіз першого розділу цього музичного твору та проспівати перший розділ з ліричним і трохи яскравим тоном. У той же час, під час співу, пропонується розгорнути свою уяву та використовувати творчі здібності, подумати про емоції та конотації спогадів головного героя про прекрасні минулі події. У процесі співу другого розділу доцільно також застосовувати метод повного аналізу музичного твору, щоб зрозуміти, що порівняно з першим розділом, другий розділ змінився від яскравого та приємного мажорного ладу до меланхолійного та тьмяного мінору. третій розділ є оригінальним відтворенням першого розділу, а музична мелодія та сама, під час конкретного процесу співу необхідно повністю виконати головний герой. висловлювати та співати тверду віру в те, що він знайде свою кохану дівчину. Творче мислення та емоційне вираження підвищують рівень сформованості творчого самовираження, естетичних смаків.

2. Використання різних методів навчання вокалу. Виховання творчого мислення студентів у вокальному музичному співі та навчанні вимагає використання різноманітних методів навчання вокальної музики та методів співу, щоб максимально розвивати творче мислення студентів у навчанні та сприяти загальному вдосконаленню та розвитку мислення студентів. Наприклад, коли викладають музичний твір «Гарний луг, мій дім», необхідно надати можливість правильно відчувати зміст пісні, насиченої колоритом монгольської прерії. У навчальному процесі необхідно використовувати мультимедійні методи навчання, щоб представити характеристики музичного стилю та особливості національної мови цієї монгольської народної пісні, а також використовувати відео «Прерії внутрішньої Монголії» для навчання музичному стилю та творчості. Слід привертати увагу студентів до навчання та вимагати

глибокого розуміння та дослідження творчого фону та стилю співу твору, співати так, щоб висловити ніжність і м'який тон і повною мірою втілювати в пісні ліричні та мелодійні звукові характеристики. дозволити ретельно зрозуміти емоційний розвиток творів, зміцнити емоційне розпізнавання та розуміння музичних творів, тим самим краще сприяючи розвитку творчого мислення та здібностей учнів, а також допомагаючи учням органічно інтегрувати звуки в музику.

3. Дотримуватися принципу урахування здібностей майбутніх музично-педагогічних працівників до викладання, надавати їм свободу у виборі творчого та дивергентного навчання. Наприклад, вивчають пісню «I Love You China», котра є інтерлюдією у фільмі «Заморські діти». Зміст і мелодія пісні повністю відображають глибоку прихильність багатьох заморських дітей до Батьківщини. Дивергентне навчання полягає в тому, що здобувачі рівня вищої освіти по різному сприймають зміст пісні: уявляють себе невинним хлопчиком, який блукає за океаном, ґрунтуючись на змісті та мелодії твору; повністю проявляють свою здатність співати та виражати зміст пісні; спочатку зрозуміти зміст фільму, а також думки та почуття головного героя, зрозуміти патріотизм, думки та почуття в ньому, і перенести своє розуміння патріотизму, щоб виразити почуття, думки та почуття, і, нарешті, інтегрувати їх у спів і виконання музичних творів.

У китайському вокальному навчанні ключовими елементами і техніками є:

1. Оволодіти основами вокальної музики:

Дізнайтеся про вокальний діапазон, висоту тону, ритм і теорію музики, щоб краще розуміти музичні композиції та техніку співу 1.

2. Вокально-резонансні тренування:

За допомогою резонансних прийомів маски, таких як вправи наспівування, гармонізувати дихання і положення, відкрити горло, уніфікувати висоту тону, тембр 2.

Практикуйте контроль дихання, використовуючи комбінований метод дихання грудьми та животом з акцентом на черевне дихання, і гнучко підтримуйте вокалізацію¹³.

3. Артикуляція та вимова:

Чітка і точна артикуляція та вимова є ключовими, і вам потрібно практикувати форму рота, положення язика та складів¹³.

4. Вираз обличчя та емоції:

Вокальний виконавець повинен передавати емоції, використовуючи міміку, мову тіла та сценічні рухи для посилення виразності¹.

5. Постійна практика та зворотний зв'язок:

Регулярно практикуйте вокальні навички та виконавські навички та отримуйте зворотний зв'язок та рекомендації від професійних викладачів або музичних інструкторів¹.

6. Рекомендовані поради:

У народному співі наголошується на використанні повітряних ротів, таких як викрадення повітря і захоплення повітря, а також гнучкому використанні голосових зв'язок, що знаходить широкий резонанс³.

Підводячи підсумок, можна сказати, що навчання китайської вокальної музики зосереджене на оволодінні базовими знаннями, вокальними та резонансними навичками, чіткою артикуляцією, емоційним спілкуванням, а також постійною практикою та зворотним зв'язком, одночасно інтегруючи характерні навички етнічного співу для вирощування чудових вокальних виконавців.

Українська вчена С. Лупаренко [8] наводить власний підхід до розкриття шляхів творчого самовираження майбутніх музично-педагогічних працівників через включення їх до активних занять музикою, письмом, образотворчим мистецтвом (що є прикладом інтеграції видів мистецтва), надання ситуації вибору музичних та пісенних жанрів, використання вправ на імпровізацію,

залучення до неформальної освіти з метою розширення простору самореалізації.

У науковій праці китайського вченого Цянь Цзінтао [20] викладені дотичні думки та ідеї. Наведено критику традиційного навчання вокалу, котре включає здебільше читання лекцій. У такому випадку обмежується ініціатива та творчість здобувачів вищої освіти. Запропоновано на заняттях з вокальної підготовки проводити групове обговорення навчального матеріалу, аналізувати кейси, організувати інтерактивне навчання для підвищення інтересу та задоволення уподобань майбутніх учителів музичного мистецтва.

Особливої уваги дослідники [14; 17; 20] приділяють професійній та педагогічній майстерності викладачів вокалу, виділяючи ініціативу та інноваційне мислення. Необхідно, як одностайно стверджують учені, оновлювати методику викладання у вищій музичній школі, сприяти виявленню творчих здібностей у здобувачів вищої освіти, зосереджуватися на вихованні музичного сприйняття, виконавських талантах. Також викладачам пропонується проводити рольові ігри, імпровізацію, онлайн-курси, щоб забезпечити здобувачам рівня вищої освіти більш насиченим навчанням ресурси.

Як зазначає Лі Лілі [6], мобільні мережі, медіа та цифрові медіа поступово перетворюються на основні джерела поширення інформації. На думку вченого, викладачам музики необхідно використовувати нові медіа та інновації, створювати привабливу атмосферу в кампусі, покращувати якість вищої музичної освіти. Вони інтегрують мультимедійну технологію у вокальну музику за допомогою мультимедійних форм, таких як: аудіо, відео, анімація, що робить абстрактні музичні знання конкретними, допомагаючи майбутнім учителям музики краще їх зрозуміти.

Заслугує схвалення досвід створення Громадської організації «Культурно-освітній простір «СТАРТ-АРТ», описаний у дослідженні М. Вишневецької [1]. Естетична культура та естетичні смаки майбутніх учителів

музичного мистецтва формували завдяки конкурсам, фестивалям, популяризації різних видів мистецтва, співпраці з освітянами та громадськими діячами з різних областей України, інших країн.

Висновки. Творче самовираження вчителя музики безпосередньо впливає на його імідж, оскільки стиль викладання, вибір репертуару та способи взаємодії з учнями формують сприйняття його особистості. Естетичні смаки вчителя також грають важливу роль, адже вони визначають, які музичні твори і жанри він обирає для навчання, що впливає на формування естетичних уподобань учнів. Підсумовуючи, зазначимо, що між цими елементами існує тісний зв'язок: творчість формує імідж, а естетичні смаки підкріплюють цей імідж, впливаючи на навчальний процес.

Інтеграційні процеси у музично-педагогічній сфері сприяють розкриттю творчого потенціалу учасників освітнього процесу, сприйняттю та відтворенню музичних творів, жанрів, стилів на високому естетичному рівні. Зазначено про доцільність поєднання вокальної підготовки з педагогікою та педагогічною майстерністю.

Окреслено шляхи творчого самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва, як-от: техніки навчання диханню, звукоутворення, постановки голосу, педагогічні технології, неформальна освіта, індивідуальна та групова робота, виконання пісні «Під срібним місячним сяйвом».

Перспективним напрямом подальших досліджень є використання медіа та інновацій у вокальній підготовці здобувачів вищої освіти.

Список використаних джерел

1. Вишневецька М. В. Методика формування естетичної культури майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі диригентсько-хорової підготовки : дис. ... наукового ступеня доктора філософії : 011. Київ, 2023. 274 с.
2. Жорняк Б. Є. Методологічні та методичні принципи розробки програми професійного виховання особистості майбутнього учителя музичного мистецтва. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2021. № 1 (3). С. 45–49.

3. Зіза О. Концептуальні засади формування художньо-естетичної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Зб. наук. пр. Уманськ. держ. пед. ун-ту*. 2022. № 1. С. 82–89.

4. Кармазіна А. В. Методичні засади формування педагогічного артистизму майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі фахової підготовки : кваліфікаційна робота / А. В. Кармазіна ; науковий керівник – канд. пед. наук, доцент В. М. Міщанчук. Кривий Ріг : КДПУ, 2024. 110 с.

5. Ле Сяо. Характерні особливості самовираження при підготовці майбутніх учителів музичного мистецтва. *Освітологічний дискурс*. 2021. № 4 (35). С. 196 – 209.

6. Лі Лілі. Дослідження реформи викладання музики в коледжах на тлі нових медіа. *Art Review*. Вип. 12. 2018. С. 18–26.

7. Ло Юаньвень, Рибалко Л. С. Формування готовності до творчого самовираження майбутніх музично-педагогічних працівників у загальнокультурній підготовці закладів вищої освіти КНР. *Імідж сучасного педагога*. 2023. 2(209). С. 49–54.

8. Лупаренко С. Є. Шляхи творчого самовираження студентів – майбутніх учителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти Китайської народної республіки. *Імідж сучасного педагога*. 2023. № 6 (213). С. 116–120.

9. Павленко О. М. Розвиток творчого самовираження майбутніх учителів музичного мистецтва засобами інформаційних технологій. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі*. 2021. № 6. С. 32–37.

10. Потапчук Т. В., Сверлюк Я. В., Сверлюк Л. І. Творче самовираження музично-педагогічних працівників в закладах вищої освіти КНР засобами естрадної музики. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*. 2023. № 1 (105). С. 132 – 140.

11. Русняк К. В., Дудаш А. М. Стиль та імідж вчителя музичного мистецтва в закладі середньої освіти. *Міжнародний науковий журнал «Освіта і наука» /*

голов. ред.: Щербан Т. Д.; заст. голов. ред.: Jerzy Piwowarski; Гоблик В. В. Мукачево-Ченстохова, 2020. 2(29). С.108–110.

12. Сухолова М. А. Значення артистичності у формуванні іміджу виконавця-вокаліста. *Інноваційна педагогіка* : науковий журнал. Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. 2020. Вип. 23. Т. 2. С. 110–113.

13. Сяо Інцюнь. Дослідження творчого мислення у вокальному співі та викладанні. *Критика мистецтва*. Гуйчжоу. 2019. Вип. 24. С. 32–41.

14. Фан В., Чжу Л. Сценічна інтерпретація музики і сценічна культура: до підготовки вчителя музичного мистецтва. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. 2024. № 28(1). С. 87–94.

15. Фрицюк В. А., Фрицюк В. М. Умови формування креативності майбутніх учителів музичного мистецтва. *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2021. № 30. С. 384–396.

16. 张小冬. 《声乐发声技巧与艺术表现融合》. 艺术大观. 天津. 藝術全景 2024 (04). 64 –66. Чжан Сяодун. Інтеграція вокальної техніки і художньої експресії. *Художня панорама*. 2024 (04). 64 –66.

17. Чжан Яоюй. Особливості професійної підготовки майбутніх фахівців хорового диригування в процесі формування професійного іміджу. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2023. Вип. 94. С. 127–132.

18. Чжоу Мінь. Роль вокальної майстерності у вихованні естетичного смаку в майбутніх музично-педагогічних працівників. *Педагогіка і психологія сьогодення: теорія і практика* : збірник наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (18-19 січня 2018 року, м. Одеса). Одеса : ГО «Південна фундація педагогіки», 2018. Ч. 2. 128 с. С. 62–63.

19. Чен Цзяньпін. Про тотожність музичного мислення та творчого мислення. *Журнал Південно-Китайського педагогічного університету (видання соціальних наук)*. 2003. № 8. С. 144–147.

20. 錢景濤。多樣化的學習模式增加了發聲訓練的興趣。山西大同大学学报（社会科学版）. 2024. Vol. 38 No. 4 pp. 24–37. Цянь Цзінтао. Диверсифіковані режими навчання підвищують інтерес до навчання вокалу. *Журнал Shanxi Datong University (Social Science Edition)*. 2024. Вип. 38. № 4. С. 24–37.